

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a neologa sve pokvarci" Nar. Posl.

Prodjata a postarinom stoji 2 for., a seljaku samo 1 for. za cijelu godinu. Razmjer je 2 for., a seljaku 50 novi. za pol godinu. Izan Carovine više postarina. Odje se najčešće 8 seljakov te su točnji, da im list seljenu svim ukupno pod jedolom zavojom i finom, davač čemo za 70 novi. na godinu stakom. Novi se salju kroz postaru *Naznačnicu*. Imo, prezime i najbolji početni jasno označiti. Komu List nedodje na vrijeme, neka to javi odpravnici u otvorenu pisma, za kojo se neplaća nikakva postarina, napisat izvana *Beklaučicu*. Tko list prima i drži, ako je posao, to ga i plađa.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIČTVO I ODPRAVNIČTVO

našlo je

Tipografija Pissi di C. Amati, via della Zecca, N. 7.

Pisma se salju platjene postarina. Vesti, dopisi i drugi spisi stampaju se ili u cijelosti ili u izradici, naime prama arsja vrednosti i smjera otroga Lista. Ne podizani se dopisi nepotrebljaju. Osobna napadanja i lista suvremenih svjetskih mjestih u ovom Listu. Priobčena se pisma tiskaju po 6 novi. svaki redak oglas od 8 redaka stoji 60 novi. a svaki redak svišće 5 novicah; it u sljedeću opozivu po što se pogoda oglašava i odpravnici. Dopisi se nevradača. Urednik i odpravnici, osim izrazenih slučajeva, nadopisuju, nego putem svoje Listnice.

NA POMOĆ!

Ljuta nevolja vlada ove zime našom zemljom! Sa njedne strane nećemo dobiti glasovati već odasud nas se moli za pomoć. Slaba li nikakva ljetinska prolećna počela se je na već dugo vremena nećevani način ustuti, k tomu stroga zima a nigrđe, da si za se i za obitelj kruha zasluži! Kruti glad uvnukao se i pod krovove, koji ga dosad nisu poznavali, starci nemajući pružiti obilne hrane, dječi nisu u stanju podati svagdanjeva kruha! A kako da odolij prodiruću studenju? Kuću ti nema goriva, oskudjeva te si nemajući pribaviti drva; ubogu dječiju, vidis, kako je bez haljinah, kako zdrava mora skoro da gine! Uz to valja plati razne nametke i placila, a otkud, kad se nevoljnici ni sam od glada ne može obraniti! Jos dva, tri mjeseca nije nade, da će bit bolje, zemlja neće do kasna roditi a radnje i djela, kojih se imala izvesti, neće se odmah poteti, pa do se skoro i počnu, tu bi se jedva mogli sami radnici opraviti a ništo starci, nevoljni, nemocni, ubogi, dječi! Evo takvo je stanje u našoj Istri!

Sastavio se je odbor naših ljudi u Pazinu u plemenitu svrhu i darovanju ruke odzvave su se već sa više strana. Bog jum naplašio! Nu nevolja je velika, zato valja izdušne pomoći, da se barem najvećoj potrebi doskoči.

Mili rođe! Promisli svaki, kako je okrutan "glad", znaj da braća tvojega

naroda trpe, a ti odikni koriceu pa ju pruži svome bratu, da ga spasi! Nevolnjik bit će i tih zahvalom i izpuniti će se ona: "ljubite se i podupirajte se medusobno." Umoljavaju se svih rođljubi, da svaki u svojem mjestu, i u gradu i na selu, sabere što mu blagodarne ruke uruće a bio i najmanji darak, pa da ga na "odbor za stradajuće u Istri u Pazinu" ili na "Našu Slogu" posalje. Odbor, kojemu su poznati krajevi i mesta, gdje najveća nevolja vlada, priskociće već, kada sto i dosada, Istrantom u pomoć, jer nemu skoro kraja, gdje skore pomoći netreba. Nadamo se da kake, da će svaki polag svojih silah doprinjeti po koj dar za svoju nevoljnju braću. Imena darovateljih biti će kao i dosad objavljeni u našem listu.

Velikom radosuđu dozajemo, da se je i u Zagrebu ustrojio odbor za dobrovoljne prinose našim Istranom, na čelu toga odbora je g. Fr. Arnold, javni bilježnik u Zagrebu a blagajnikom je g. gradski senator a Bezelj. Evo ti jednokrvne braće sa svih strana, neće te zapustiti!

Državna pomoć stradajućim

1 Dr. Vitezle.

Ovih dana razpravlja se u carevinskom vijeću zakon, kojim će država podpomoći one krajeve, gdje vlada velika nevolja. Buduće nam prostor lista

nedopušća, da naše čitatelje natanko obavjestimo, ograničiti ćemo se na našu Istru.

Opredjelila se svota od 50,000 f. za našu pokrajinu, da se kupi žita i ostalo pak da se podieli med stradajuće, koji će u svojoj vremenu tu svolu povratiti, a došće će jameći provincija i dotične obecije. Kod razprave ove podpore zauzel za svoj narod izreče naš zastupnik po prilici sledeće:

"Odnosaj stranakah, koje u Istri u Istrinu obstoje, nuka me vlasti preporučiti, neka se kod dijeljenja predujmu za zito i osobito kod razdjevljivanja živeža (hrane) nevolnjikom upotrebi najveću objektivnost, i. j. nek se negleda, kakve je narodnosti ovaj ili onaj, kako je kad glasovao, nego neka se jedino uzme obzir na potrebu."

"Ja nebi bilo ove opazke učinio, da mi nisu dosle vesti, iz kojih razbijam, da se je kod dosada izdanih svetih različno postupalo te da se je zlorabah konstatalo. Ja se uzdržavam, budući bi odvise zategnuo razpravu, navesti pojmenice slučajeva, koji su mi poznati; ja to izpuštam u nadi, da će državne oblasti sve učiniti, da se što slična nebude već optočivo."

Kod razprave o 135,000 for. kao državnom predujmu za javne radnje u Istri progovori opet naš zastupnik sledeće:

"U §. 3 opredjeljena je svota od 135,000 for. kao državni predujmu za markgrafsiju Istru, da se izvedu javne gradnje iz zemaljskih, kotarskih i občinskih sredstava."

Veoma moram žaliti, da niti u motivih visoke vlade niti odbora niso navedene gradnje, koje će se poduzeti."

"U Istri, moja gospodo, obstoje sasvim čudnovati odnosaji. Tu su dve narodne stranke, slavenska i talijanska, a velika je vecina Slavenah. Odnosaj je po prilici kao 3:1; a ipak je talijanska stranka vladajuća, ima prevladu kod občina, u zemaljskom zastupstvu kao i u carevinskom vijeću. Ja neću ovdje iztrazivati, kako je to doslo, ja eu samo navesti, da je tomu, kao što sam već i kod druge zgrade napomenuto, kriva bila vlast — absolutna kao što i konstitucionalna. — Nu sad je tako, te se je kod ustanovljivanja radnih bojati, da se tu neće sasma objektivno postupati i da će se to možda upotrebiti za politički kapital. Ja nestavljam nikakvoga predloga, a težko bi bilo u toj stvari; nego nemogu od manje, da vlasti najvrćue nepreporučim neka gleda, da se kod gradnjih, koje će se izvesti, najobjektivnije postupa."

Na predlog Vitezice zaključilo se također izraziti užrok tim redovito povraćajućim se nevoljam i oskudicama.

Istrani, ako budete opazili kakvu nepravdu, pošaljite svoje prituže dnevnim zastupniku i on će gledat, da se odstrane i zauzel će se za vaše pravice Život!

Dogodjaji u Kastvu.

Br. 436. Oglas. Na temelju §. 96. občinskog reda se javno nudičuju.

HRVATSKE NARODNE PJESEME IZ ISTRE.

CCII.

Djetetu u zibki.
Nanaj, nanaj, tipi sin,
Otac ti je gospodin,
Majka ti je gospica,
Zibarku tičer!

Glasnik - Vol. 16.

CCIII.

Kod se dječa love.
Kamarica skriptje,
Majka sinka ziblio;
Kamarica propade,
Majka sinka popade!

Narice - Vol. 16.

Nekretnomu (lenomu) djetetu.

Bili, bili, magliši!,
Jakor teđe iz Pazina
S farima voli,
S pikatima lešaji,
Da će te nabesti
Na jelova oči;
Da će te ponesti

V ovo vremu jamu
Kade je ta jama?
S terjeni zagradači!
Kade je to terjen?

Zliz ga zgođeo!
Kade je to ilo?
Vodica ga ugasiš?
Kade je ta vodica?

Golubidi popili!
Kade su ti golubiti?
Strali su jih zelli?
Kade su ti strati?

Si su po noštoru!
Kade ta noštor?
Ferknita je u jama,
Koko mit u slamo!

Biti, bili, noštori,
Cetili teđe poti
S peščanim, lembardansim
Pio, pio, pon!!!

Tri vili tančaju nad mernim stodascem
Med njimi tančel (ta vili...?)

Iti.

CCV.

Kada dječa igra u zlepa mili.

(In Istri, kao ave vela Volimere.)

Stariši se dječa u red, jedan od njih
šireba, tko da bude prvi zlepiti mili, shod-
nimadićem dudimici risci: „Bingeli, bengali,
preček, etci, pili, temporli, cika, caka,
utarak, juna slija, a biti pali“? Na
jiju pada poslijedja rici, taj si mera dan
i iščekati. Slepiti mili uspije po temu išček-
ti u rule! A početi:

Moja malka patka gre.
Kega naplo, zgođebol!

Drugi dječi igraju pješčare i

Slipan lemo mlati
Pred gornjimima vrati.
Z. Čestitaju bati.
Orečki je plato,

Macka joj je tili
Sa slepima mili.

Popal Stipan barlico,

Raičil macki glavicu;

Macka teđe u stane;

Slipan za vjen planje;

Macka teđe staticom;

Slipan za vjen a mlašicom; ”

Macka teđe na polje;

Slipan za vjen na kosa;

Macka teđe na potok;

Slipan za vjen na peškok;

Macka teđe na gospa;

Slipan za vjen zemore.

Ina što je drugi, iščekli naziv, tako
djeca izričaju: „Pop, pan, posica, jačirova
(od jača) kufica, stan' glat (gleđati), man glat,
pečepak, stara baba va dolac.“ Djeca si is-
beru jedan, koja izriči (gankatico), a drugu
preček, da pasti, da gankatico brojčić, cebi
preček. Na koja pada zadnja rica „dolac“,
ona bijeli, a treće drugo za očiju. Kad su je
izslile, ona je „stara baba“ te potom igra,
koja je nazidala (igrati).

Cirilica (brzo) još i nekima počinje
brček: „Jedica, drakula, trikula, čifer, pega,
lega, smaka, ticta, čapca, dič; to jest: 1,
2, 3, 4, 5, do 10.

Glasnik - Vol. 16.

Vedem, koj se med dječa mela.

Zapal Pavc pod crkvenim u blatu.
Stan, Pavc, tvo ca te pad.
Neda stafi, dako raste vegetacija
Suzce sveti uši mernih stodascem.

U zagradama.

1. Una sonca, al sun, kura, k kura en poca.
2. Sek je cca stafi dala te se merna crkva
temponi prečekom, ne prečekom, prečekom.
3. Zapal, na te krenica, u vje vje.
4. Macka teđe u potreba pale — pale.
5. Kuga klobica zadrat, taj je mera da re-
maja.

5. Mirkatne Magen

da u drugoj polovici mjeseca Marta ove godine, držati će se izbori za novo zastupstvo mjesne občine Kastav. Zato je i občinsku načelnicičku načelu neka po §. 12—16 dotičnoga izbornika sastavljene liste biratelja u svojoj pisarni, po §. 17. istoga reda javno na uvid izloži. C. kr. kotarski kapetan u Voloskom 22. janara 1880. C. k. kot. kapetan Dr. Petris s. r.

U Kastvu dakle predstoje občinski izbori. Kastaveči eute uvrijetu nanešenim razpustom njegovoga muzevnoga zastupstva. Zadu koga njim je birati. Zadu, koj će i u buduću znati i poslati čest občinara. Ni malo neće se obazirati na one, koji njim mraze najobjektivije občinare kastavske, koji psuju na njihove popove. Oni će se obazirati samo na svoju čest, na svoje doslovanstvo i na svoje osvodenje.

Dakle sad je u občinari kastavskih zadnja instanca, nadamo se, da će ju dobro resit.

Prisiljeni smo opet, da objelodamo postupak našeg kotarskog kapetana. Svaki laik će znati, da se oblasti kod izbora nemaju nje-ati niši uplivati na birače, svaki neka biri po svojem osvodenju. Za 17. janera pozao je c. kr. kapetan na Volosko 54 občinsku kastavsku. Sve je značajno očekivalo, što će biti. Sakupljenim občinarama čitao je i govorio g. kapetan lekeju na tri arka papira napisan. Kovao je u zvezde dosadanje upravitelja, činovnika, imenito pako Čudera! Preporučivao je nadalje, da izaberu za buduće zastupnike mirene ljudi, a odvraeo od nemirnjaka (valjda od onih, koji si nedaju po nikom gaziti prava občinskog zastupstva); psovalo na agitatora, među kojima imade i popovak, koji se, nesrećnoj svoje dužnosti u crkvi, pakaju za stvarni, koji na nje nespada; zagrožio se je konačno agitatorom, koji bi mogli arancirati do kriminala! Neka se sada objektivno sudi, jer nije to pritisak? Jeli dolikuje oblasti, da predstojnik političkoga kotara odvruća narod od svećenstva? Valjda je nastala nejakova nova teorija, da se u ovoj dobi toli bezvijerno još hucka proti elementom, bez kojih sama država nebi mogla obstojati. Quoniam tandem! Jeli nekojim sve slobodno? Občinari kastavski slušali su strpljivo, i čitano i govoreno. Otišli su i žališi izgubljeni dan: "Njihova arrest i njihovo doslavljanje nam jasni, da se kod predstojnih občinskih izbora ne nista drugo obazirati neće, nego na svoje osvodenje. Nisu oni ničije lutke, nego su muževi. Stvar o agitatoru čini nam se smješna! Da je i koji agitator, tad se čudimo učenosti g. kapetana! Muževi,

koji se zauzimaju za občinu, koji se sam zakon drže, koji zakone i drugim preobeguju; ovi zaslužuju ime narodnih načelnih. Ove bi mogao g. kapetan sa zandari i u zatvor baciti, kako se je jur grozio; ali stvar, koju zastupaju, ipak bi na čvrstih nogu bila, nego li je stvar, koju zastupa g. Petris svojim postupanjem!

Dajte nam što nas ide.

Qvo smo i lani u 1. broju našega lista učvrstili i dokazali: "Nije druge. Talijanstvo vodi nas u Italiju, njemačtvu vodi nas u Njemačku. Jedino hrvatstvo ostavlja nas u Austriji."

Hotjeli smo tim naznačiti pravi put, kojim bi se kod nas imalo ići, da se nevredja naših prava i da se neradi proti monarhičnom probitku.

Od onda smo još na gorem

Narod se doista budi — znak, da neće propasti, ali proti nam a za tlijanstvo i njemačtvu se sve veće radi.

Kod srednje vlade pred kratko vremene bar koji Hrvatom koliko toliko prijazan — sada Niemac ili Talijan.

Dvojicu trojicu hrvatski znajućih mladih činovnika odstranilo se ili su odstranjuju, a mjesto njih dolaze u čisto hrvatske kulture ljudi, koji niti rječi hrvatski, neznaču.

Hrvati oko Polja i u njem bili su kod občinskih izbora stalni pobjedje — občinske izbore, se je obustavilo.

U Kastav postalo se je Garibaldince, da občinom upravlja, i tako se ukinuo u občini zakonito zavedeni službeni jezik, i počinilo se stvarib, koje osannijene tu stoje.

U Pazinu, uz razne nezakonitosli, koje da se ne događaju, imala bi vlada paziti, i uz pomoć c. kr. činovnikih pobijedili su kod izbora naši protivnici.

U istom Pazinu gimnazija je još uvijek njemačka u zemlji, koja Niemaca nejma, dočim većina stanovnika te zemlje gimnazije u svojem jeziku nejma. Ravnatelja nepoznajućega hrvatski doista već nejma. Očekujemo kako će sad biti.

Koparsko učiteljstvo je još uvijek cijela Babilonija. Njemački mora se još uvijek podučavati većini predmetih. Talijanstvo, službeno, sve to veće evate. Za koji dan bili će Slovenci optet Nemci, Talijani Talijani, Hrvati moće će birati između njemačkoga i talijanskog.

U pučkih školama jedva se je koj korak učinio, da se zadovolji uzakonjenim pravom Hrvata. Saslušav one, koji škole uzdržavaju, "odlukuje o učernom jeziku pokrajinske skolske oblasti u međuh zakovom ustanovljenim"; a to će reći od-

lučuje vlada. Premnogo je mjestah sa hrvatskim stanovništvom, koje imaju skole talijanske. Žvinjci rekaju već jednu godinu, da njim se dozvoli hrvatska škola. Mjesto da se mnogim učiteljim, koji bi mogli, da se za hrvatske škole uspostove ofahkoli posao, nalaze njim ministerijalna naredba; da rade izpit iz njemačkoga jezika.

Mi pitamo ni veće ni manje, nego što nas ide i sto nam je zakonom jamčeno:

1.) da bude službeni jezik posud i svagdje, gdje ima Hrvata, i hrvatski; da službeni listovi za Hrvate, službene objave, hrvatski oglašuju; da činovničko je i hrvatska im i hrvatski govore i da budu nepristrani;

2.) da se nastoji, kako bi se činovnički odgojilo, da budu i hrvatski znali. Pučke škole neka budu Hrvatom hrvatske; na nečitljivim neka se mladići i djevoječice tako odgojuju, da budu mogli i mogele učiteljivati u zemlji po većini svojih stanovnika hrvatskoj i neka budu upravitelji i vjesti hrvatskom jeziku i nepristrani naprama svim narodnostim; pučinski gimnaziji nek se bar počimlje pohtivatiti, da se pak posve pohtivati. Na njem nek bude obligiran predmet talijanski, a tako i na talijanskih srednjih školama obligiran predmet jezik hrvatski,

Munjci i Abendroth.

Kad se još Bosna osvojala i osvojila, mnogo je naroda islo tamo zasluka se tražiti. Islo je i našeg. Islo je i Munjica do 23. Njih 17 (8 Pilosa; 3 Jurčice, 3 Dojmovića, 2 Bučkovića, 1 Satković) pogodilo se u Trstu decembra mjeseca. Za voz 1 par konja i vozaram pogodili se po 6 for. dnevnicu i po 40 novčića za vozara na dan, kad se odputuje iz Trsta do dana, kad se vrati kući.

Voz sa konji bio je cijenjen na 250 for. Dne 28. decembra 1878. dobili cedulje proglašene njihovih konja i voza a ta proglašena ustanovljena je na ceduljama za 200 for. Na potoku te cedulje zabilježena je firma: "K. k. Arme-Fahrwerks-Unternehmung Abendroth Mostar-Sarajevo." Podpisana je Beurle. Timbar je pod ceduljom "K. k. Platzkommando Trsat." Na ovaj timbar uvjeće su se Munjci zanajali, mi su se najveće pouzdavali.

Munjci postali su svojim vozovima i konji vozare, sinove ili droge mlade ljudi. Postali jih obiskrbi jih suni, zauzidav se, jer nisu ni novčića dobili na očekujuću premda su bili ugovorili, da će bit plaćeni od dacea, kad se odputuje iz Trsta. G. Vitezić je u Sarajevu izjavio:

Skupnu pogodbu dobili su pisani jedva 4. janara 1879. sa podpisom "K. k. Arme-Fahrwerks-Unternehmung Abendroth-Kolowrat, i to u Mostaru. U pogodbi se kaže: „Ja placam u-napriek (auf weiteres) svakom-u vozu 5 for. dnevnicu“ dakle već ne od 23. decembra 1878., nego od 4. janara 1879. O placi za hranu vozara nejma nit spomena. Voz i konji cijenjeni su na 250 for. onako kako se je ugovorio u Trstu, a ne onako, kako bijaše zabilježeno na ceduljama izdanim gospodarem tih konja i vozova u Trstu. Na svrsi pogodbe veli se, da imaju gospodari vući novece u Trstu Hotel della Ville" kod Beurla punočuća Abendrothova.

U Bosni su njim hranili konje kako bijaše ugovoreno; novece za hranu vozom (Menagegeld) dobili su po 49 novčićih samo četiri dana. Vozari javili svojim gospodarima, da nit nemogu živjeti sa 49 novčićima, a pit da tih 49 novčića nedobivaju. Gospodari javili su njim, da uzmiju od dnevnicne svakodanje i forint. To i cini, dok su sto dobili.

Dne 23. aprila 1879. dobili su svoje odputnice učinjene u Mostaru a podpisane sa "K. k. Arme-Fahrwerks-Unternehmung Abendroth Mostar E. Dückelmann." Odputnice glasile su ovako: N. N. Putuje sa svojim vozom kući. On ima pravo posto posluju svoj zapisnik zaslubže i posto se račun svrši, tečajem ugeseca maja ostatak svoje zaslubže dignuti kod g. Beurla u Trstu Hotel della Ville."

Na glavu na nos pobralo se je neizkusnim mihalicom — vozoram — kujnjice, u kojih su njim zaslubže bile pobijezene.

Računajući od dana 23. decembra 1878. do 19. aprila 1879. li ljudi zasluzili su si oko 600. for. čista dobitka, bez dnevnih 49 novčića za vozara. Dobili nisu niti trećinu toga, koji veće, koji još i manje.

Trčali su gospodari svakoga tjedna u Trst, ali uvjek se jih je odpravilo: "računi još nisu gotovi". Do dana danas nije još nisu gotovi. Do dana danas nije još nisu niti novčića dobili. Gospodari bili su se zadužili za spremu svojih vozova, konja i vozara, za obiskrbu istih, u nadi da će te dugove skoro moći namiriti. Dobili nisu, što su zasluzili, dugove moraju platiti, a čim, nego da prodavaju svoje kuće i posjede. Tako propada i naš hrvatski narod u Istri. Tako gubi vjeru u svakoga. —

Nedjelju dne 11. janara došlo tih 17, i još drugih 6 Munjaca k u velemužnom g. dru. Dinku Viteziću, da mu stvar razlože — neka se za Boga za nje pobrine.

G. Vitezić ispeo jih je primo,

CCVI.

Kada sniće zahadja.

(Pies i pjesmica listarske djece, morila mitologika.)

Dječa najprije se vrte svaki sam za se, polje primu so dva i dva i zavrte pod parhami. Tad se primu u kolo postaviti jednoga u sredu, kog imenuju "slipi mis", akoprem nema jošči oči savezane. Taj sad gleda, kako bi ispod rukav srođuju drugotaj utekao, no ovi mu nedaju, ali kad je utekao razvite se kolo i svr udare za njima dok ga slote. Uhvatiti ga, savežu mu oči, te koga on primi, taj ga zamjeni. Kad se igra svrili, plesaju rukama. Igrajuč kolo pjesmu slijedeću pjesmicu:

Suncu zahaja,
Mis¹) po kući rejda:
Raja domu ni,
Kača mu gorij.²
Vela vrata odperi.³
Stara baba odperi.⁴
Ca se ono cerui?
Puna baba cerui.⁵
Kako makaruni.

CCVII.

Slipi mis.

(iz Vrbnika, kap. vre ostale iz Trin. abiske)

Slipi misu, kamo rvi?
Na babini brađu!
Če nosiš⁶ Kačiu!
Čin ju hoćeš posmociti?
Babinim nošnicu!
Kadi je ta notica?
Pod policom visi!
Kadi je ta polica?
Ognjil je jo ognjor!
Kadi je ta ognjor?
Vodica ga je zaliha!
Kadi je ta vodica?
Po putiću je stekla!
Kadi je ta putić?
Travica ga je zarala!
Kadi je ta travica?
Volič je jo pojai;
Kadi je ta volič?
Sikirica ga je ubila!
Kadi je ta sikirica?
Kovad je jo razkova!
Kadi je ta kovad?
Cvrl su ga rastofili!
Kadi su ti cvrl?

CCVIII.

Kokošu su jo pozobali!

Kokoš su jo pozobali!
Kokoš su jo pozobali?
Tamo doli Vinči
Na beloj kencici;
Din, din, din,
Sretomu Antona krunjen,
A meni pojubica!

Trin. sh.

CCIX.

Tancaj, tancaj, mlad junak.

Poddinu opasan!

„Neka tanca cerui kos,
Ja ne morem, zat sam bos;
Neka tanca moja žena,
Ka je u akorjaj obuvena!“

Isti.

CCX.

Priliži su nas poboditi,

Itadon dirojkom, rušorimena!

„Ca bi te vi od nas radi?“

Itadon id.

„Umo radi jene mladu dirojčicu!“

Itadon id.

„Kako se imo toj dirojčici?“

Itadon id.

„Ime joj se Mare!“

Itadon id.

„Vi ju spojmite, ter ju spojmite.“

Radon id.

„Ona mi je černa oka, hitra skoka;
Samu mi jo zo zgo...“

Ovom se pjesmom igraju prosci. Na jednu stranu idu sve djovojčice, a na drugu muškarci. Dodju dva prosci i odgovaraju na pitanja; na što imaju djovojčice, koji oni odvedu k sebi. Tako rade do posljednje, ali ovo im nedaju, nego reku, da im ora ostaje za sjeme, tada se ubrzo svrto u kolo

Isti.

CCXI.

Bole, Bole, čuda te,

Kolaj nosi, doma gre;

Malej Mari postole,

Crne, bele, crvene,

Od kamusa 'skrojene,'

Silem nabadao,

S..... namazani,

Isti.

Mali Frane sobjum te

„Ce mi nosi, Frane moj?“

„Ja ti nosim prsten zlat!“

„Kono čiv ga darovat?“

kaka on samo i proste ljudi primati znače. Razgledao nijihove spise, čuo nijihova razlaganja. Rekao njim je, da je i on interpelaciju veleničnoga g. Obreze podpisao, a sad da valja ečkati na odgovor ministarstva. On se svakako povoljnju odgovoru nadaljio. Iako nebrdu svega dobili, dobiti će dobar dan. Mi mislimo, da bi sve dobili moral. Kod države su si ti ljudi novac zaslužili. Ako narod od glada skapava, dužna je država zanj se brinuti. Tim već u ovoj je dužnosti nastojati, da narod ono, što je zasluzio potom svoje lice, zadobije. Nije većega grieha, nego radniku njegovu gorko zasluženu plaću uzkratiti.

Rekao je g. Vitezic Munjeem, da si točno pobilježio zaostatak njih idući u vreme što ministarstvo na interpellaciju Obrezinu odgovori. A izrazio čvrstu nadu, da će njim to pobilježiti najčešće onaj rodoljub, koji jih je k njemu poslao.

Pogled po svetu.

U Trstu 30. siječnja 1880.

Carevinsko se više bavi zemljarninom. Misli se zastupnikah u tom poslu kako razilaze. Jedni bi htjeli, da se dize zemljarna na temelju percentuacije ili toliko po stotini od cista dohodka, a drugi na temelju kontingenta ili toliko od pokrajine. Grof Taaffe da će sto prije popuniti ministarstvo, i to sa klapom već carevinskog viceća. U tom slučaju vele, da će ustavovirni ministri, što se sad u ministarstvu nalaze, odstupiti. Mi nevjerojimo ni jedno ni drugo, te se baš ničemu nenađamo od njegova ministarstva; jer mu je još uvijek stara ustavovirna stranka prva i najveća briga. Po predlogu ministarstva, duhovni bi ponosnici na vanjskim imanji od sad unapred vući for. 250 godišnje plate; mjesto f. 210, kao što vuku sada. I to je ono tobožnje poboljšanje svećeničkog stalisa, što bijaše spomenuto u svoje vrieme u prestolnom gradu. Nije li to poruga? Dne 21. sastao se opet ugarski sabor. U Budim-Pestu se još uvijek vrste svakajaki skandali. Magjarski kraljevinski odbor da hoće, da donaveže nagodbevene dogovore s kraljevinskim odborom hrvatskim, koji da hoće dne 15. feb. opet u Pestu.

Bismarck se vratio iz Vrzina u Berlin. Dne 12. veljače otvorit će se njemački parlament. Njemačka će u veliko umnožiti svoju vojsku. Na to da ju sili drobno držanje Ruske i Francuske. Pruski Poljaci da će tražiti od

vlasti zajamčenu im međunarodnim ugovorom i kraljevskom rieci svoju narodnu samoupravu. Dočim se u svoj ostaloj Evropi porezi dižu, u republičanskoj se Franceskoj smanjuju. Englezi su se poslje tolikih bojevali, naučili povuci iz Afganistana. To je znamenje, da im je ondje veoma vruće pod petoma. Ali zato neprestaju sarati proti Rusiji u i samoj Persiji. S toga ruski listovi vele, ako nebude Persija pametna, da će se prvi ples proti Englezom u Aziji najbrže odigrati u Teheranu, persijskoj prestolnici. U Italiji je kralj odgodio parlament, dok popuni boljini ministarski pristašani rimski senat. Dne 25. bili su u Bugarskoj saborski izbori, ali barod da jih je onemario. Crnogorec da će počekati do proljetja izrađenje Plave i Gusinje, a onda sta Bog dade i sreću junačku.

DOPISI.

Baška mjeseca janara 1880.

Ako su ikada Baščani čutili potrebu, da uvrste u „Našu Slogu“ nekoliko riečih, to jih sada nijihovo žalostno staješili, neka se upozna nijihova tuga i nevolja, koju utišili kadra je jedina vlast, koja tu može pomoći. Poznato je vladu — a i silo je za tim i nas zastupnik na carevinskom viceću, Dr. Dinko Vitezic — da je Baščanom potreblja luka (porad) za obranu nijihovih brodova — (muju do 30 trabakulah i više od 30 bracerah i goleah) — jedino nijihovo usljeđe, jer u njih uloženo jin je sve blago. Ipak oblasti kako da nehaju sagraditi toli potrebnu luku, prem se je o tom već pisalo na sve strane. Veli se, da je već pred 10 godinama gradnjenje te luke potvrđeno, nu početku se nevidi — a nevoljni Baščani bili bi 9. i 10. decembra skoro ostali lišeni svega, ob noć bo je navelilo strašno more uz silni vjetar i lepršnji snieg, kad je u luci bilo 15 brodova (trabakulah) makrulim vinom i drugom hranom. Međ tim brodovi bijaše i talijanski brod iz Sinigaglie, koji je bio u osobitoj pogibiji — konopu bijahu se što prekinuli što popneali. Sužani obiliveni očekivaju jedino pomoć u Svevisnojega. U kasno doba noći čuo se vapaj i pauk sa talijanskog broda, dozivala se pomoć, ali tko će priskoci? Ipak postavile Baščane svoj život na kocku i pomoću božjome spasile svoje i talijanski brod. Kad bi vlast uzelu u obzir ovakve dogadjaje, to bi morale početi gradnju luke te bi jih magnificira za nijihovo junačstvo. A Baščani nepitaju drugo nego svoje pravo, da u luci

uzmognu zakriti svoje brodove. A kad će doći onaj sretni dan, kad budu Baščani čoli povoljni glas, da je nas zastupnik podupri od ostalih zadobio potvrđenje gradnje luke??

Ima tonu već dvije godine, što je porečki sabor dozvolio 800 for. za gradnju mosta, koji bi na sjedinju s obližnjim selom preko rieke, gdje nas narod imade polovicu svojega imanja, a sad se neće u nevidi ništa od toga mosta! U svemu smo zapušćeni, zato se van zastupnikom i od sabora porečkoga i bečkoga priporučujemo, da branite naša prava, nebi li zadobili jednom što nam je potvrđeno i zaštitimo! U vas dakle, zastupnici narodni, polažećemo naše nadu a vam platio Bog!

Sv. Petar u Šumi, podobčina Tinjanska.

Na upit našeg dićenog zastupnika Dr. Dinka Vitezica, koji učini on kako smo već čitali u Na oj Slogi na carevinskom viceću, da se čim skorija pomoć pruži stradajućemu i nevoljnemu puku u nevoljnoj Istri, odazvalo se carevinsko viceće i pobrinilo se, da se to čim prije izvede. Dosao je Ministar poljodjelstva ovamo, da se osobno uvjeri o tolikoj biedi i nevolji, koje svakoga istarskoga kmeta ove godine vise ili manje tiši. Dosao, da se čim prije doskoči na kakvime god načinom u pomoć te se na put stane toj opasnoj bolesti „gladu“, koji poput gladnoga lava straši, da nas uništi.

Odlučilo se, da se kakovo delo otvori u svakoj občini, da si može seljak zaslužiti koricu hleba, kojom da prihrani sebi i jednu si Čeljad. Odlučilo se i ovoj občini nekoliko tisuća za djelo i to za dovršenje ceste, koja ide iz Tinjana k namu Sv. Petar. Muslim dake predragi kmeti, da je ovo došlo da nam život spasi a ne da kakav bogataš poduzme ovo djelo (na impresu) pak dade delati svojim dužnikom ostali neka pogrimi. Bili to bilo posteno? Vikalo bi za osvetu pred licem božjim! Nu mogao sam čuti, da je nekakav krnjel, koji je bio već nekada oguljen al sada prilično gospodarski bio preporučen od slavnog Junte, da napomenuto djelo poduzme. Bili bilo ovo utješiti gladnjace i stradajuće, bili ovo bilo posteno samo pomisliti kamoli učiniti. Jeli se bolje, da se spasi žice stradajuće?! Sudi Pute!

Osvjedočili smo se na sjednici pred nekoliko dana držanoj u Tinjana kako stvar stoji. Došao gospodin krnjel kao predstavnik sam glavom u sjednici mjesec, da re mu se sve izručiti ali je ostao praznih rukuh. Naši predstavnici su mu svi osim dva jednoglasno od-

bili prošnju neobzirne ni na Petrove ni na Pavlove priporuke. Ova dva su predstavnici Hinko Depijera i Mikula Kvarantavoto. Od prvoga nismo se što takva nadali, premda rado negleda naš narod niti pripoznae njegova prava. O drugomu pak vam znani reći, da se ponosi, što znade hrvatski jezik te se pridružio narodnoj stranci braniti i tražiti pravice našega naroda! Dicjo se i ponosi, što se može zauzeti za jednoga kmeta, koji brani vlastelinu. Kad ga na jedanput vidimo, da je okrenuo kabanicu te promjenio načelo! Za ovaj put, dragi moji trijunvir, se je vasa osnova izjavila a drugi su predstavnici pokazali svoju odlučnost i odvaznost. Supetarski su se odlikovali prem je idealni poduzetnik htio, da nijedan od predstavnika (kako da su engleski Milordi) nesmisli biti dionikom djela kod gradnje ceste!

Za sada dosti, drugi put još bolje, ako uztreba. Vidit ćemo kako bude.

Franjina i Jurine.

Fr. Ča j' novoga Jurina?

Ju. Da j' u Reku neki gospodin rekao na nekoj seduti, da mora blago i slatino potuštiti, kljuno.

Fr. Kako?

Ju. Govedu da valja priverat na oče zeleni orali, pak da će mu se videt, da je seno, a ono noći lego slamu. On da j' to skuši na svojem konju.

Fr. Mogao je i na oslu — obo roč — na sebo!

* *

Fr. Dragi ti, Ča j' ono bilo neki dan va Pléne, kad su ljudem delili milostinski hocel.

Ju. Župan da j' bil pozabil kljuci od kasi

Fr. A je no?

Ju. Velio da je kako ja, it ti.

Fr. Pak?

Ju. Pak da j' ljudem bulotini delil, da noka gredu s njimi na butigu k nekome Lupotinu, da će jimi on dat za njo, egađ budu oteli.

Fr. Pak znači justo k Luptine?

Ju. Bozo moj — od bi bili mogli pos i drugamo!

Fr. A tako j' to?

* *

Fr. Po čem je turčinja u Istre?

Ju. Kako kade. — Va Kansanaro znati da je po 5. i 10. nov. za gotovi novci a mišto Zvanju daje na dog po 9. i 11. mlađe.

Fr. Ala, kamo će mu dosa?

Ju. To sam mu i ja rekao.

Fr. Pak?

Ju. Pak mi j' odgovorit: kamo i druge, ako nebude stepa!

CCXIX.

U spavance.

Nani, nani. Bog mi te obrani,

I Điva Marija, ka je Boga rođila;

Boga je rođila, oca nebeskoga,

Očen nebeskog i Duha Svetoga;

Ni stariji Otec, odi sina svoga,

Nit jo veći Otec od Duha Svetoga.

Da bi to majka vesela gojila,

A jo vešće sestice krojila;

I da bi to va njih na mislu spravila.

Va dvoři ti rasla drobna marulana,

Drobna marulana, Jelvi i jeseni,

Jelvi i jeseni, bukri i topoli'

* *

Nani, nani, — moj dilični mali,

Bog ti daj tibi sen, — Merijo zdravli! ^)

CCXX.

Pospi, pospi ta zibeti svojoj.

Kot gard. lec ^) va gajbici ^) svojoj!

Gardelcu je triba prosa i vodice,

A tebi je triba inajkine pičice. ^)

Isti.

CCXVII.

Dirlun, dirlun, dirljenn:

Gospa pod humprijem:

Vlasi na frčevljen.

Dajti meni kličku,

Ja tebi kotičku

I s đerjonom vidrenim. ^)

Isti.

CCXVIII.

Zažara i Jajo.

Zažara je zažara,

Po plokati lajsala:

Francišino Jajo

Po plokati laje:

Va sretan Antenu turulaju ^)

Na ukocici posl laju.

Isti.

^) podlar na lotisi

^) lajsala je žarka.

peplama u Vinčku je svaka crnoga lica i crnili

dijab, a Francišino Jajo je žvala njegova testra,

pernata sa svog dugog jezika.

^) zatravje. ^) garduelis — čeljupčarka

pica. ^) kletka, kavez.

^) pića — pićija = hrana. Prisip pićati =

hraniti, krmiti, prena krmu, koja dobro lovi od

toga također rice pićom onaj koga se pita domaći

CCXII.

Još florinci, Dolci,

Ki kuhaju žabu u lonci;

Zaba rote „škrk“,

A florinu „đ...“

Isti.

CCXIII.

Jena malu Mariju

V rešeti se vozila,

Škrpočića lovila.

Kamo je z rukun mahala,

Tamo je slava padala.

Slaya budi na nobi,

Siš krišanom na zeniji!

Isti.

CCXIV.

Moj kozao.

Kad su mani dosli

Silni kovači,

Ki su raskorali

Silne sike,

kolo.

Isti.

Oru pjevaju malena djeca kad igraju

kolo.

Isti.

^) silent, silni.

^) drugdje pjevaju „poko moza tabac“

